

KRAJOWY SEKRETARIAT GÓRNICICTWA I ENERGETYKI

NSZZ
SOLIDARNOŚĆ

Katowice, 24 sierpnia 2023 r.

Zrzeszony w:

Szanowny Pan
Adam Mirek
Prezes
Wyższego Urzędu Górniczego
ul. Poniatowskiego 31
40-055 Katowice

info@industriall-union.org

info@industriall-europe.eu

Szanowny Panie Prezeso

W związku z podjęciem przez Ministerstwo Aktywów Państwowych inicjatywy uruchomienia przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju nowego programu strategicznego pt.: „Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach 2030”, którego celem ma być opracowanie nowych rozwiązań organizacyjnych i technicznych, przyczyniających się do minimalizacji zagrożeń i zwiększenia poprawy bezpieczeństwa pracy w zakładach górniczych, 17 kwietnia br. w Gliwicach zorganizowano pod przewodnictwem Pana Ministra Piotra Pyzika spotkanie, na którym omówiono efekty podobnego programu, realizowanego w latach 2013-15. Notatkę z tego spotkania przesyłam w załączeniu.

Jak czytamy w notatce, jednym z głównych tematów spotkania było omówienie efektów realizowanych w ramach strategicznego projektu badawczego NCBiR dwunastu zadań badawczych, z których pierwsze zakończyło się w 2012 r., a ostatnie w 2017 r. Zadania były realizowane przez jednostki naukowe: Główny Instytut Górnictwa, Akademię Górniczo-Hutniczą, Politechnikę Śląską, Instytut Technik Innowacyjnych EMAG, Politechnikę Wrocławską, CIOP-PIB i Instytut Mechaniki Górotworu PAN.

Z informacji prasowych wiemy, że na finansowanie programu poprawy bezpieczeństwa pracy w kopalniach w latach 2013-15 wydano blisko 30 milionów złotych, w tym dofinansowanie z budżetu NCBiR wynosiło ponad 20,5 mln zł.

W imieniu Krajowego Sekretariatu Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność” domagam się udzielenia informacji na temat efektów praktycznych wdrożenia omawianych dwunastu zadań badawczych, w tym szczegółowo:

1. W jakich kopalniach stosowane są obecnie opracowane w latach 2013-15 systemy, urządzenia i przyrządy pomiarowe?
2. Na ile opracowanie nowej kategoryzacji zagrożeń naturalnych przygotowane przez konsorcjum kierowane przez GIG jest obecnie wykorzystywane przez przedsiębiorstwa górnicze i jakie są produkty tej pracy?

3. Czy opracowany przez Instytut Mechaniki Górotworu PAN w Krakowie układ do automatycznego pobierania prób powietrza ze zrobów i przestrzeni otamowanych jest praktycznie stosowany, jeśli tak, to gdzie, i jakie są doświadczenia z jego wykorzystania?
4. Na ile przygotowane przez GIG i AGH zasady odmetanowania ścian eksploatacyjnych zagrożonych pożarami endogenicznymi mające poprawić efektywności odmetanowania górotworu w warunkach dużej koncentracji wydobywania zmieniły dotychczasowy stan wiedzy w tym temacie i na ile przyczyniły się do poprawy bezpieczeństwa załóg górniczych?
5. Jaka jest historia wdrażania w rzeczywistości kopalnianej projektu normy klimatycznej dla stanowisk górniczych opartej na temperaturze śląskiej, wskaźników dyskomfortu cieplnego przygotowanej przez konsorcjum kierowane przez Politechnikę Śląską i AGH?
6. Jak jest oceniany przez ratowników górniczych i gdzie jest praktycznie wykorzystywany system bezprzewodowej łączności ratowniczej RESYS?
7. Co się dzieje z prototypem przygotowanego przez GIG systemu badania identyfikującego miejsca podwyższonego stanu zagrożenia metanowego w eksploatowanych ścianach z radiową transmisją danych? Jakie są wyniki prób ruchowych i plan dalszego rozwoju systemu?
8. Kto obecnie wykorzystuje w polskich kopalniach opracowany przez Instytut Mechaniki Górotworu PAN przyrząd do pomiaru strumienia prędkości powietrza i wyznaczenia strumienia objętości metanu w danym miejscu?
9. Dlaczego przygotowany przez Politechnikę Wrocławską system monitorowania zmęczenia górników nie jest jeszcze przystosowany do stosowania w zakładach górniczych? Jakie opinie górników są na jego temat?
10. W jaki sposób opracowana przez CIOP-PIB bielizna z elementami chłodzącymi - z tzw. systemem wentylacji i programem komputerowym do określania dopuszczalnego czasu pracy ratowników jest obecnie wykorzystywana przez ratowników górniczych?

To tylko kilka pytań, które nasuwają się po lekturze notatki ze spotkania z 17 kwietnia br., zwłaszcza w kontekście mocnego wsparcia przez Krajowy Sekretariat Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność” nowego programu pt.: „*Poprawa bezpieczeństwa pracy w kopalniach 2030*”, o którego konieczności realizacji jesteśmy bezwzględnie przekonani.

Szanowny Panie Prezesie, minęło ponad pięć lat od katastrofy górniczej, która miała miejsce 900 metrów pod ziemią w Kopalni „Zofiówka” w maju 2018 roku. Wówczas zginęło pięciu górników - straszna tragedia, olbrzymia trauma. Nikt z nas nie przypuszczał, że tak szybko przyjdzie nam ponownie przeżywać horror prowadzenia wielodniowej akcji ratowniczej. Nikt z nas nawet w najgorszych koszmarach nie przypuszczał, że ta trauma może się powtórzyć lecz ofiar będzie wielokrotnie więcej! To nasi koledzy, przyjaciele, znajomi, pracownicy Jastrzębskiej Spółki Węglowej, członkowie naszej górniczej rodziny.

Kwiecień 2022 roku przyniósł nam kolejne wielkie katastrofy górnicze, które pochłonęły 26 ofiar w Kopalniach „Zofiówka” i „Pniówek”. Brak słów, żeby opisać co wtedy czuliśmy i nadal czujemy. Wszelkie słowa grzęzną w gardle, bo cały czas mamy przed oczami wszechogarniający ból rodzin poległych górników i bezradność zastępów ratowniczych. Wciąż pamiętamy nadzieję w oczach żon poległych górników i bezradność osób odpowiedzialnych za prowadzenie akcji ratowniczych.

Czas działać dla dobra polskich górników! Czas działać dla poprawy ich bezpieczeństwa! Nie mamy czasu na to, aby go trwonić na jałowe dyskusje i wydumane akademickie spory! I nie widzę absolutnie potrzeby, jak 17 kwietnia powiedział jeden z uczestników spotkania, że program realnie może rozpocząć się dopiero z początkiem 2025 roku z założeniem, że w ciągu kilku najbliższych miesięcy stworzy się podstawy wniosku.

Bliższa jest mi myśl Pana Dyrektora Adama Barańskiego z Biura Zagrożeń Naturalnych Polskiej Grupy Górniczej S.A., inżyniera z kilkudziesięcioletnim doświadczeniem praktycznym, który stwierdził, iż problematyka zagrożeń musi ciągnąć za sobą miejsce na samodzielne myślenie, inicjatywę i zrozumienie. Trzeba działać!

Dlatego inicjatywa Pana Prezesa powołująca zespół, którego zadaniem było wypracowanie nowych metod z zakresu prognozowania zagrożeń tąpnięciami w kontekście optymalnego projektowania i wykonywania robót górniczych w rejonach zagrożeń, jest dla mnie jak najbardziej zrozumiała i godna podkreślenia. Podobnie zresztą, jak powołanie w dniu 21 czerwca 2023 r. na XLVI posiedzeniu Komisji Bezpieczeństwa Pracy w Górnictwie, zespołów roboczych w celu dokonania analizy ukierunkowanej na sprecyzowanie tematów badawczych, których realizacja przyczyni się do wzrostu bezpieczeństwa pracy w górnictwie.

Niemniej, nim zaczniemy opracowywać nowe tematy badawcze, w imieniu Krajowego Sekretariatu Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność” domagam się udzielenia informacji na temat efektów praktycznych wdrożenia omawianych dwunastu zadań badawczych realizowanych w latach 2013-15.

Krajowy Sekretariat Górnictwa i Energetyki NSZZ „Solidarność” w swoich działaniach zawsze kierował i kieruje się dobrem ludzi pracy, ich bezpieczeństwem i zadowoleniem. Pragmatyzm, który cechuje wszystkie nasze działania, każe nam dokładnie przyglądać się wydatkowaniu publicznych środków łożonych na polskie górnictwo.

*Z górnictwem
Szczęść Boże!*

KRAJOWY SEKRETARIAT
GÓRNICZWA I ENERGETYKI
NSZZ „Solidarność”
PRZEWODNICZĄCY

Jarosław Grzesik

Do wiadomości:

Pan Piotr Duda - Przewodniczący Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”

Pan Mateusz Morawiecki - Prezes Rady Ministrów RP

Pan Jacek Sasin - Minister Aktywów Państwowych

Pan Marek Wesoly - Sekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych

Pan Piotr Pyzik - Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Aktywów Państwowych